

3.1.1. Løn under barsel - funktionærloven

Funktionærlovens § 7, fastsætter i stk. 2, at kvindelige lønmodtagere har krav på halv løn under fravær på grund af graviditet og barsel fra barselorlovens begyndelse, dvs. fra 4 uger før forventet fødsel til 14 uger efter fødslen. Funktionærlovens barselsregler gælder ikke for fædre og adoptanter.

Når lønmodtageren er berettiget til halv løn under graviditetsorlov og barselorlov i 14 ugersperioden, er arbejdsgiveren berettiget til dagpengerefusion fra kommunen eller anden offentlig myndighed. I det omfang barseldagpengene udgør et større beløb end halv løn under barsel, er lønmodtageren berettiget til at få udbetalt forskellen.

For højtlønnede funktionærer vil halv løn under barselorlov i graviditetsperioden og i 14 ugers perioden give en større dækning end barseldagpengene. I disse tilfælde vil arbejdsgiveren have interesse i at kunne opnå refusion fra en fælles udligningsordning.

Mange funktionærer er desuden omfattet af overenskomster, der giver bedre lønforhold under barselorlov. Antallet af funktionærer kan ikke fastslås præcist, men det antages, at ca. 1/3 af lønmodtagerne er omfattet af funktionærloven.

3.1.2. Løn under barsel - aftalebaseret

Både på det offentlige og det private arbejdsmarked er løn- og arbejdsvilkår traditionelt overladt til arbejdsmarkedets parter selv at aftale. Dette gælder også spørgsmålet om løn under barsel med den begrænsede undtagelse i funktionærloven.

Enhver form for løn under barsel ud over barseldagpenge er derfor aftalt enten som led i overenskomstforhandlinger eller individuelt mellem den enkelte arbejdsgiver og lønmodtager. Mange lønmodtagere får nu løn under graviditet og barsel i sammenlagt 20 uger. Løn under orlov er typisk fordelt med 4 ugers graviditetsorlov, 14 ugers barselorlov til moderen og 2 ugers fædreorlov.

Efter overenskomsterne på DA/LO-området kan lønmodtagerne få løn i yderligere 6 ugers forældreorlov typisk med en maksimal betaling pr. time på op til 120 kr. Betalingen ydes til enten faderen eller moderen.

På det offentlige område og i finanssektoren ydes der også fuld løn i 10 ugers forældreorlov og i alt 4 ugers fædreorlov.

3.2. Eksisterende ordninger om barseludligning

3.2.1. Den offentlige sektor

Den lovbaserede barseludligningsordning omfatter ikke den offentlige sektor.

Den Statslige Barselfond blev etableret i forbindelse med overenskomstforhandlingerne i 1995 på det statslige område. Grundlaget for barselfonden fremgår af Finanslov 2004 § 7.13.06 samt Finansministeriets cirkulære af 11. juni 1999 om Barselfond. I staten gælder Aftale om barsel, adoption og omsorgsdage, jf. cirkulære nr. 9065 af 4. februar 2004.

Institutioner, der har personale ansat, som er omfattet af ordningen, kan få refunderet merudgifter ved vikarsættelser under barsel- og adoptionsorlov. Refusionsbeløbet udgør forskellen mellem vikarens løn og dagpengerefusionen fra den orlovshavende bopælskommune. Ordningen finansieres ved reduktion af ministeriernes rammer beregnet som et bidrag pr. årsværk.

På det (amts)kommunale område indgik De Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO), Forhandlingselskabet for Hovedstadens Sygehusfællesskab (FHS), Kommunernes Landsforening (KL), Amtsrådsforeningen, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune og Hovedstadens Sygehusfællesskab (H:S) den 21. januar 2005 aftale om udligning af udgifter til barsel- og adoptionsorlov.

Aftalen vedrører udgifter til ansatte, som modtager sædvanlig løn under barsel- og adoptionsorlov i:

- kommunerne i KL's forhandlingsområde
- amter i amtsrådsforeningens forhandlingsområde
- Københavns Kommune
- Frederiksberg Kommune
- Naturgasselskaber og andre fælles (amts)kommunale virksomheder

Det nærmere indhold af udligningsordninger aftales lokalt i de enkelte kommuner/regioner. Der er fastlagt nogle minimumsbetingelser i aftalen på det (amts)kommunale område. Det følger heraf, at refusionen til arbejdspladsen udgør enten minimum 80 pct. af forskellen mellem løn til den ansatte på orlov og dagpenge, eller minimum 80 pct. af forskellen mellem lønudgift til vikar og dagpenge. Kommunen/regionen kan beslutte, at refusionen udgør mere end 80 pct.

3.2.2. Det private arbejdsmarked

På større områder af det private arbejdsmarked er der ved overenskomstforhandlingerne i foråret 2004 og 2005 indgået aftaler om barseludligningsordninger. Der er tale om eksempler på ordninger, som vil